

Era zlatne dobiti od nafte završena ... za sada

Neto prihod za pet najvećih naftnih kompanija na svetu iz drugog kvartala 2023. će iznositi 36,5 milijardi dolara, što je pad za nešto manje od 40% u odnosu na prethodnu godinu, ali tržište očekuje da će čak i sa nižom zaradom Big Oil ići na M&A poslove.

**Reuters: Tržište nafte apsorbovalo
iznenađujući rez OPEC+**

**Globalno tržište nafte i gasa poraslo je na
preko 7 milijardi dolara u 2023.**

**Kupovina nafte usporena zbog
obnovljene zabrinutosti za ekonomiju**

**Globalne rafinerijske marže gube na snazi
kako ruska nafta odoleva sankcijama**

SADRŽAJ

NAFTA

- Reuters: Tržište nafte apsorbovalo iznenađujući rez OPEC+ ..... [OVDE](#)
- Oilprice: Era zlatne dobiti od nafte je završena, za sada ..... [OVDE](#)
- Ruski prihodi od izvoza nafte pali za trećinu u Q1 ..... [OVDE](#)
- Globalno tržište nafte i gasa poraslo je na preko 7 milijardi dolara u 2023. ..... [OVDE](#)
- Kupovina nafte usporena zbog obnovljene zabrinutosti za ekonomiju ..... [OVDE](#)
- Nemački parlament zakonom ubrzava izlazak Rosnefta iz rafinerije Schwedt ..... [OVDE](#)
- Rusija nudi OVL-u dividendu, a ne pripadajuću naftu, za ideo u Sahalinu-1 ..... [OVDE](#)
- Rusija privremeno zaplenila imovinu dve EU energetske kompanije ..... [OVDE](#)
- Tri EU zemlje uvoze naftu iz Irana ..... [OVDE](#)
- Globalne rafinerijske marže gube na snazi kako ruska nafta odoleva sankcijama ..... [OVDE](#)
- EU uvodi porez na CO2 u uvoznim proizvodima ..... [OVDE](#)
- Vrhovni sud SAD odbio zahtev Big Oil-a da odbaci tužbe klimatskih aktivista ..... [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cena nafte Brent ..... [OVDE](#)

PRIRODNI GAS

- Evropa: Tržište gase izbalansirano – problem dopunjavanje skladišta ..... [OVDE](#)
- Gasprom održava tranzit kroz Ukrajinu ..... [OVDE](#)
- Evropska Komisija pokrenula prvi poziv kompanijama da zajednički kupuju gas ..... [OVDE](#)
- Razvoj centralno-istočne evropske gasne infrastrukture ..... [OVDE](#)

REGION

- OMV Petromova rafinerija u Rumuniji počinje šestonedeljni remont ..... [OVDE](#)
- Bulgargas: U maju gas jeftiniji za 18% ..... [OVDE](#)
- LNG Hrvatska će ponuditi dodatni kapacitet regasifikacije u oktobru '25 ..... [OVDE](#)
- Hernadi za RTL: Međunarodni sudovi utvrdili su da nije bilo podmićivanja ..... [OVDE](#)
- Petrol najavljuje tužbu protiv države Slovenije ..... [OVDE](#)
- Rafinerije u Brodu i Modriči sa gubitkom od ukupno 1,3 mlrd evra ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu ..... [OVDE](#)

NAFTA

Reuters: Tržište nafte apsorbovalo iznenadujući rez OPEC+

LONDON – Cene nafte su pale nakon kratkog skoka izazvanog iznenadnim smanjenjem proizvodnje koje su Saudijska Arabija i druge članice OPEC+ objavile 2. aprila, sa silaznom tendencijom u poslednjem ovonеделјном danu trgovanja na svetskim berzama.

Prvomesečni fjučersi na Brent trgovali su se u vreme zaključenja ovog izdanja po ceni od 78,90 dolara barrel, nakon što su 12. aprila dostigle maksimum od 87 dolara, iako su još uvek u porastu sa nedavnog minimuma od samo 73 dolara 17. marta. Barel WTI je istovremeno pao na 75,15 dolara.

U realnom smislu, cene su pale 30% u odnosu na isti mesec pre godinu dana, jer su se smanjili strahovi da će ruska intervencija u Ukrajini i sankcije uvedene kao odgovor poremetiti globalne isporuke.

Umesto toga, realne cene su bile pod pritiskom zabrinutosti zbog usporavanja rasta i povećanja kamatnih stopa, pri čemu je pad bio u skladu sa značajnim cikličnim padom, piše **Reuters**.

Kako su trgovci postali sigurniji u kontinuiranu dostupnost sirove nafte, Brentov šestomesecni kalendarski raspon skliznuo je na *backwardation* (nazadovanje) od 2,40 dolara po barelu., doduše smanjen sa nazadovanja od 3,99 USD 12. aprila.

Cene fjučersa signalizuju tržište nešto slabije od uobičajenog, dok krivulje govore suprotno, najverovatnije zato što je trenutna potrošnja slaba, ali se očekuje da će se vratiti kasnije u 2023.

To ne znači da rezovi nisu imali uticaja; bez njih, cene i krivulje bi verovatno dodatno pali jer su se trgovci fokusirali na slabljenje industrijskog ciklusa.

Ali u ukupnoj slici, neočekivana smanjenja u ukupnom iznosu od više od milion barela dnevno su se lako apsorbovala i imala su samo skroman uticaj na stvarni nivo cena.

Oilprice: Era zlatne dobiti od nafte je završena ... za sada

NJUJORK - Nakon što je neto prihod naftnih kompanija dostigao vrhunac u drugom kvartalu 2022., rezultati iz proteklog kvartala 2023. će iznositi 36,5 milijardi dolara za pet najvećih naftnih i gasnih kompanija na svetu, što je pad za nešto manje od 40% u odnosu na prethodnu godinu.

Opšta tržišna očekivanja su da će čak i sa nižim neto prihodima, naftne kompanije tražiti poslove spajanja i preuzimanja, smanjivši neotplaćene akcije za ukupno 8% i isplativi dug od 87 milijardi dolara 2022., piše u sredu **Oilprice.com**.

Dok se pričalo da je američka naftna kompanija ExxonMobil u preliminarnim pregovorima o kupovini Pioneer Natural Resources, za BP je rečeno da traži prave kompanije za preuzimanje i spajanje, dok će Shell objaviti svoju novu politiku pod vodstvom izvršnog direktora Vejla Savana (Wael Sawan) na sastanku u junu.

Slabe cene prirodnog gasa mogle bi biti najveći negativni faktor za profit velikih američkih kompanija s obzirom na to da su cene na čvorишtu Henry Hub od januara pale ispod 3 USD po mmBtu, dok su cene gase u Evropi na godišnjem nivou bile relativno nepromenjene.

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

PREUZMI APLIKACIJU

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

EXPLORE IT ON
AppGallery

Kupovina nafte usporena zbog obnovljene zabrinutosti za ekonomiju

LONDON - Investitorji su prošle nedelje povećali pozicije u nafti, ali mnogo sporijim tempom nego ranije, jer je završeno kratko pokrivanje i pojavila se nova zabrinutost oko visine potrošnje nafte, piše u redovnoj nedeljnoj rubrici **Reutersov** energetski analitičar **Džon Kemp**.

Hedž fondovi i drugi menadžeri novca kupili su ekvivalent od 20 miliona barela u šest najvažnijih fjučers i opcijskih ugovora tokom sedam dana zaključno sa 18. aprilom, što je blizu upola manje od kupovina u prethodnoj sedmici.

Menadžeri fondova postali su mnogo raspoloženiji prema nafti nakon iznenadnih rezova proizvodnje koje su Saudijska Arabija i njeni saveznici u OPEC+ najavili početkom aprila.

Ali i dalje su oprezniji u pogledu rafinisanih proizvoda zbog stalne neizvesnosti u pogledu izgleda za globalnu ekonomiju i potrošnju nafte.

U sirovom smislu, odnos cenovno rastućih bikovskih dugih pozicija i silaznih medveđih kratkih popeo se na 6,6:1, sa samo 2,1:1, 21. marta. Ali u proizvodima, raspon dugo-kratko porastao je na samo 2,7:1, sa 2,4:1 21. marta.

A u srednjim destilatima, kao što su gasno ulje i dizel sa ultra-niskim sadržajem sumpora, raspon je zapravo blago pao na 1,70:1, sa 1,78:1.

Destilati su ciklički najosetljiviji deo tržišta nafte i odražavaju zabrinutost zbog usporavanja industrijskog ciklusa, kao i novih rafinerijskih kapaciteta koji dolaze u pogon 2023/24.

Globalno tržište nafte i gasa poraslo je na preko 7 milijardi dolara u 2023.

LONDON - Globalno tržište nafte i gasa je poraslo sa 6.989,65 milijardi dolara u 2022. na 7.330,80 milijardi dolara u 2023. uz kombinovanu godišnju stopu rasta (CAGR) od 4,9 posto, objavila je **The Business Research Company** u najnovijem izveštaju o svetskom tržištu nafte i gasa.

Očekuje se da će tržište nafte i gasa porasti na 8.670,91 milijardi dolara u 2027. godini uz CAGR od 4,3 posto.

Azijsko-pacički region je bio najveći region na tržištu nafte i gasa u 2022., ispred Severne Amerike.

Niske kamatne stope u većini razvijenih zemalja pozitivno će uticati na industriju nafte i gasa tokom prognoziranog perioda.

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN
EKO Racing 100 gorivo unapredeni performansi, sa 50% više aditiva.
Doživite novo vozačko iskustvo. Na svim EKO pumpama!

ekosrbija.com | [@EKO_Srbija](#)

EKO

Rusija nudi OVL-u dividendu, a ne pripadajuću naftu, za ideo u Sahalinu-1

MOSKVA - Ruski Rosneft ponudio je isplatu dividende ONGC Videsh Ltd (OVL) u odnosu na njegov 20% udela u Sahalin-1, koji je ranije bio izvor unosne nafte za Indiju, prenosi portal *Mint*.

Nakon ruske invazije na Ukrajinu, Moskva je predsedničkim dekretom zaplenila imovinu projekta Sahalin-1, što je rezultiralo izlaskom američkog ExxonMobil-a iz Rusije. Exxon je posedovao 30% udela u imovini koja je procenjena na preko 4 milijarde dolara.

Pošto je ONGC Videsh povratio svoj ideo u Sahalinu-1, njegov ruski partner sada nudi dividende umesto nafte u proporciji visine udela. I

"Želimo naftu jer nismo u mogućnosti da prenosimo dividende. Nakon predsedničkog ukaza preuzeli su celokupnu imovinu. Zatim su rekli da ko god želi svoj ideo treba da se obrati ruskoj vladu. Nakon toga, još uvek nije dogovoren da li će OVL dobiti naftu ili dividendu. Indija je tražila naftu", rekao je indijski zvaničnik, tražeći anonimnost.

Predlog Rosnjefta da ponudi isplatu dividende dolazi u trenutku kada se indijske državne energetske kompanije suočavaju s oko 400 miliona dolara isplate dividendi od Vankornefta i Tas-Jurjaha zaglavljenih u Rusiji.

Indijske državne firme, uključujući ONGC Videsh, Bharat Petroresources Ltd, Indian Oil Corp i Oil India Ltd, do danas su uložile 16 milijardi dolara u Rusiju i zaradile oko 9 milijardi dolara.

Nemački parlament zakonom ubrzava izlazak Rosnjefta iz rafinerije Schwedt

BERLIN - Donji dom nemačkog parlamenta odobrio je u četvrtak izmene Zakona o energetskoj sigurnosti koje bi omogućile brzu prodaju udela ruske energetske grupe Rosnjeft u rafineriji Schwedt bez potrebe za prethodnom nacionalizacijom.

Nemačka je prošle godine preuzeala kontrolu nad rafinerijom nakon ruske intervencije u Ukrajinu i stavila Rosneft Deutschland pod starateljstvo nemačkog energetskog regulatora. Rosnjeft i dalje drži 54,17% udela u rafineriji.

Izmenama bi se ukinuo uslov koji zahteva prethodnu nacionalizaciju imovine stavljene pod vladino starateljstvo ako je potrebna njena prodaja kako bi se osiguralo da nemački energetski sektor ostane funkcionalan.

Takvi transferi su bili pravno mogući samo ako su služili očuvanju vrednosti kompanije, piše *Reuters*.

Ostali deoničari u rafineriji, koja podmiruje 90% potreba Berlina za gorivom, uključuju naftne kompanije Shell sa 37,5% udela i Eni sa 8,33%.

Prošle nedelje Rosnjeft je pokrenuo sudske postupak protiv Berlinskog produženja starateljstva i zatražio kompenzaciju za finansijske gubitke koje je pretrpeo od tada.

2021

ГОДИНА У СРБИЈИ

2021

LUKOIL

Tri EU zemlje uvoze naftu iz Irana

BRISEL - Tri zemlje Evropske unije uvezle su naftu iz Irana 2022. godine uprkos američkim sankcijama koje nameću kazne vladama i subjektima uključenim u trgovinu energentima s Teheranom.

Brojke statističke agencije EU Eurostat objavljene u nedeljnog izveštaju novinske agencije **IRNA** pokazuju da je uvoz sirove nafte u blok iz Irana dostigao 4,1 miliona metričkih tona (mt) prošle godine.

Uvoznici iranske nafte u EU bili su Rumunija, Poljska i Bugarska, prema podacima Eurostata, prvenstveno Rumunija.

Podaci pokazuju da je Bugarska poslednja zemlja EU koja je počela uvoziti naftu iz Irana od 2018. godine kada su Sjedinjene Države uvele svoje sankcije Teheranu.

BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL KLUB APLIKACIJU

The advertisement features a smartphone displaying the Euro Petrol Klub app interface, which includes a map and various icons. Three circular icons are shown floating around the phone: a location pin, a percentage sign (%), and a megaphone. The Euro Petrol logo is visible in the top right corner of the phone's screen. At the bottom left, there are download links for the App Store, Google Play, and Amazon AppGallery. Text at the bottom left reads: "Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na vašem mobilnom telefonu." Text at the bottom center reads: "Preuzmi aplikaciju i postani član Euro Petrol Kluba online i besplatno!" Below that is the website address: www.euro-petrol.com.

Globalne rafinerijske marže gube na snazi kako ruska nafta odoleva sankcijama

LONDON - Globalne marže u proizvodnji dizela su se prepolovile od februara, otežavajući profit rafinerija, budući da se ruski izvoz nafte nastavlja uprkos sankcijama, pomažući da proizvodnja tog goriva u Kini i Indiji u martu dosegne vrhunske visine svih vremena, piše u utorak **Reuters**.

U isto vreme, ruski naftni derivati se šalju u velikim količinama u naftna čvorišta kako bi se uskladištili i ponovo izvozili širom sveta.

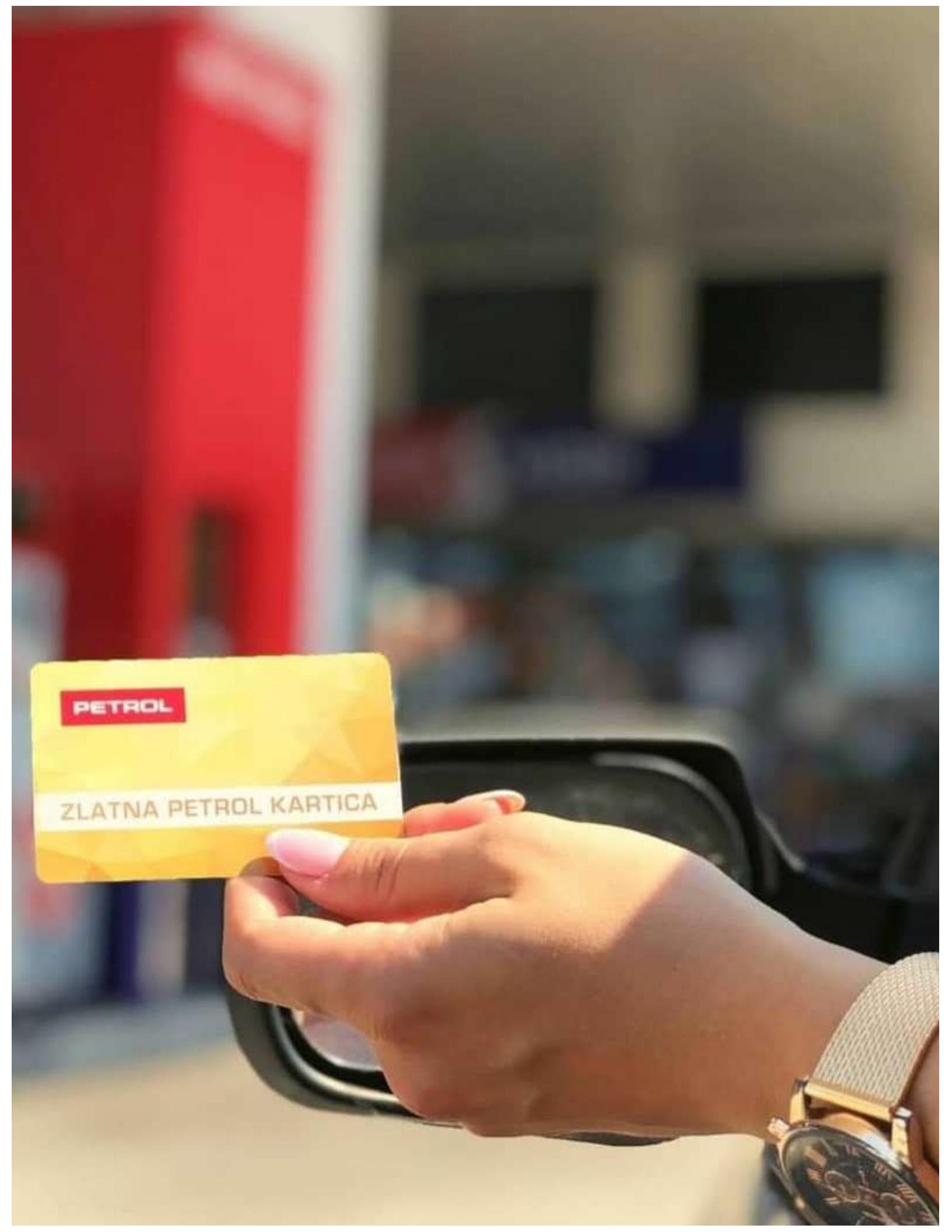
Osim toga, nekoliko novih rafinerijskih kompleksa dolazi na mrežu ove godine na Bliskom istoku i u Kini, proizvodeći više naftnih proizvoda za izvoz i dodatno smanjujući marže prerade.

Referentne evropske marže prerade dizela pale su prošle nedelje na najniži nivo od februara 2022., na oko 13,70 dolara po barelu, prema procenama Reutersa, pod pritiskom velikog obima uvoza i ponovnog pokretanja francuskih rafinerija nakon štrajkova vezanih za rad.

Slično tome, marže azijskog gasnog ulja pale su za 31% u aprilu na najniži nivo od januara 2022. na oko 14 dolara po barelu prošle nedelje zbog visokih zaliha i pošto je arbitražni prozor za Evropu zatvoren mesecima, navodi Reuters.

Profit od prerade barela Brent sirove nafte u tipičnoj evropskoj rafineriji pao je za oko 71% na najniži nivo od januara prošle godine na 3,56 dolara po barelu u aprilu, dok su profitne marže prerade u Aziji smanjene za oko 57% na 2,54 dolara po barelu u mesec.

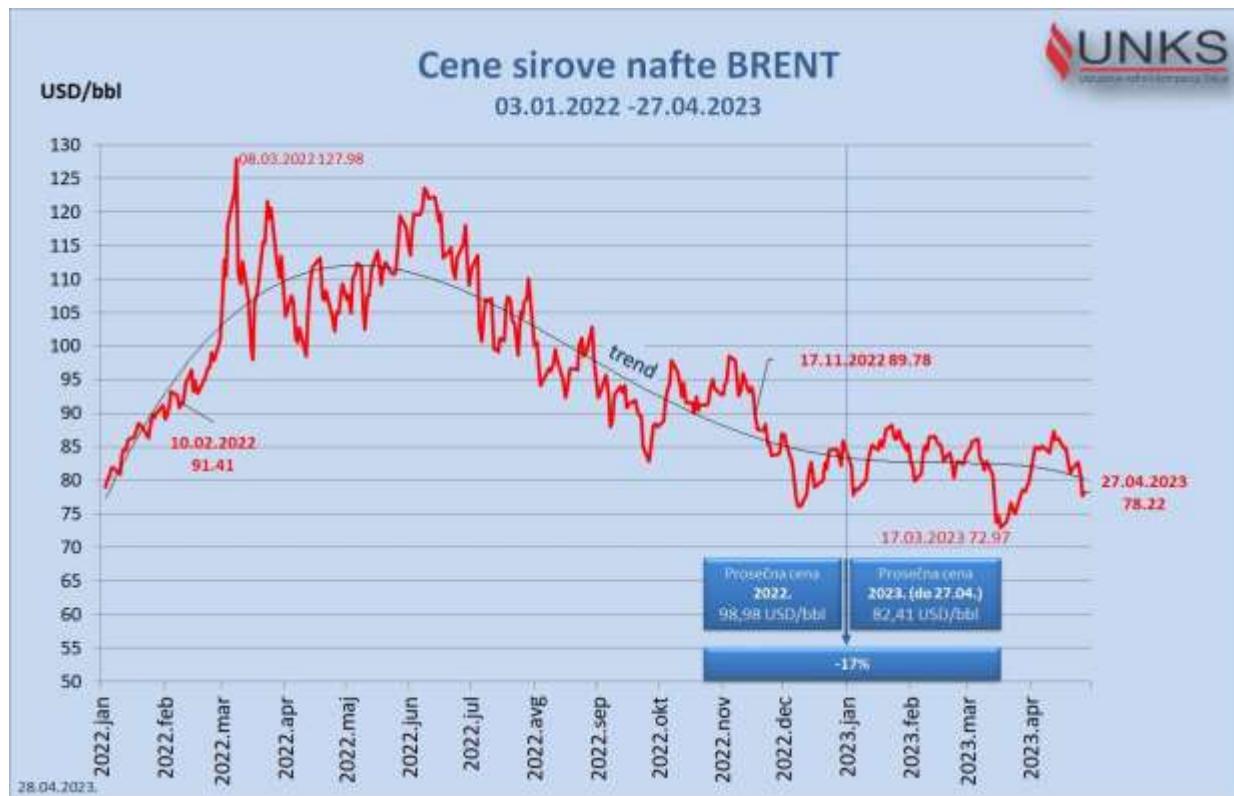
U Aziji su rafinerije povećavale proizvodnju benzina i smanjivale dizel kako bi poboljšale svoje marže, piše energetski konsultant **FGE** u noti od 21. aprila.

A close-up photograph showing a person's hand holding a yellow PETROL Gold Card. The card has a red rectangular logo on the left side and the text "ZLATNA PETROL KARTICA" in a white box on the right side. The hand is positioned over a black fuel pump nozzle. In the background, a red fuel station sign is visible, though slightly blurred. The overall lighting suggests a bright, outdoor environment.

PETROL

ZLATNA PETROL KARTICA

Rusija privremeno zaplenila imovinu dve EU energetske kompanije

MOSKVA - Rusija je preuzeala privremenu kontrolu nad imovinom finske energetske grupe Fortum i njene bivše nemačke podfirme Uniper, dovodeći u neizvesnost sudbinu drugih zapadnih kompanija u Rusiji, javlja u sredu **Reuters**.

Predsednik Vladimir Putin kasno u utorak potpisao je dekret kojim se uspostavlja privremena kontrola imovine dve evropske državne energetske kompanije u Rusiji.

Dekret navodi meru kao moguću odmazdu ako ruska imovina u inostranstvu bude zaplenjena, pa u tom kontekstu jasno stavila do znanja da bi ta odluka mogla biti revidirana, zavisno od subbine ruske imovine u EU.

Evropska unija je ranije saopštila da razmatra korišćenje zamrzнуте ruske imovine za obnovu Ukrajine, napominje Reuters.

"Fortum trenutno razume da nova uredba ne utiče na vlasništvo (registrovano vlasništvo) imovine i kompanija u Rusiji", navodi se u saopštenju kompanije. "Međutim, ostaje nejasno kako to utiče, na primer, na Fortumove ruske operacije ili tekući proces prodaje", dodaje se.

S druge strane, Uniper i nemačko ministarstvo finansija nisu za sada imali komentar.

Uniper poseduje 83,73% Unipro-a, koji upravlja sa pet elektrana ukupnog kapaciteta preko 11 gigavata u Rusiji i oko 4.300 zaposlenih

Fortum je u većinskom vlasništvu Finske, koja se početkom ovog meseca pridružila vojnom savezu NATO-a.

Fortum u Rusiji ima sedam termoelektrana u regionu Urala i Zapadnog Sibira, kao i portfelj vetro i solarnih elektrana. Knjigovodstvena vrednost te imovine iznosila je 1,7 milijardi evra na kraju 2022.

Obe kompanije, inače, pokušavaju da napuste Rusiju.

Ruski prihodi od izvoza nafte pali za trećinu u Q1

LONDON - Ruski prihodi od izvoza nafte pali su za gotovo trećinu između januara i marta ove godine u odnosu na poslednji kvartal 2022. godine, objavio je **Financial Times** u sredu, pozivajući se na nedavnu studiju Kijevske škole ekonomije (KSE).

Ukupni prihod Rusije od prodaje sirove nafte i rafiniranih naftnih derivata u prva tri meseca 2023. iznosio je oko 38,8 milijardi dolara, što je pad od 15,7 milijardi dolara u odnosu na period između oktobra i decembra prošle godine, navodi FT.

Oko 75% pada prihoda moglo bi se pripisati manjem obimu prodaje i većim sniženjima cena ruske nafte, dok je ostatak rezultat globalnog pada cena nafte, prema istraživačkom timu KSE-a.

Granica cena ruske nafte od 60 dolara stupila je na snagu u decembru prošle godine zajedno sa embargom EU na pomorsku isporuku ruske sirove nafte.

Uprkos oštrom padu prihoda, ruski obim izvoza nafte u martu je dostigao najviši nivo u skoro tri godine, sa ukupnim isporukama nafte od 8,1 milion barela dnevno.

EU uvodi porez na CO₂ u uvoznim proizvodima

BRISEL - Evropski parlament odobrio je prvi u svetu porez kojim se postepeno uvodi namet na uvoz proizvoda sa visokim udelom ugljenika na osnovu CO₂ koji se emituje prilikom njihove proizvodnje..

Porez ima za cilj da izvrši pritisak na nečlanice da u robu uključe cenu na emisiju CO₂ i spreči preseljenje zagađujuće industrije EU u zemlje i regije sa blažom klimatskom politikom.

Zakon čeka konačno odobrenje od zemalja EU - očekuje se za nekoliko nedelja, prenosi **Wall Street Journal**

Ako uzmemo u obzir veličinu stanovništva, Kina emituje 2 puta više ugljendoksida po glavi stanovnika od svetskog proseka. EU 1,5 puta više, a SAD 3 puta više.

Ali ove brojke ne uzimaju u obzir emisije povezane s uvezenom robom i uslugama, za koje se veliki deo i ugljeničnog otiska nalazi u zemljama proizvodnje koje se još uvek u velikoj meri oslanjam na fosilna goriva.

Kada se uključi uticaj proizvoda koji se koriste lokalno, ali se proizvode u inostranstvu, ugljenični otisk po glavi stanovnika u EU je veći nego u Kini: 11 tona CO₂ ekvivalenta godišnje u poređenju sa osam tona.

Brojka za Sjedinjene Države je 21 tona.

Vrhovni sud SAD odbio zahtev Big Oil-a da odbaci tužbe klimatskih aktivista

VAŠINGTON - Američki Vrhovni sud odbio je u ponedeljak zahteve velikih naftnih kompanija da preuzme tužbe za klimatsku odgovornost koje imaju za cilj da proizvođače fosilnih goriva pozovu na odgovornost za klimatske štete i navodne kampanje dezinformacija.

Odluka znači da tužbe protiv kolosa, poput Exxon - Mobil-a i Shell-a, mogu napredovati na državnim sudovima, piše portal **DeSmog**.

„Velike naftne kompanije očajnički žele da izbegnu suđenja na državnim sudovima, gde će morati da brane svoje klimatske laži pred porotama, a danas je Vrhovni sud odbio da ih spase“, rekao je Richard Wiles, predsednik aktivističke organizacije Centar za klimatski integritet.

Više od dvadesetak zajednica širom Sjedinjenih Država podnело je tužbe zbog klimatske politike kompanija za proizvodnju fosilnih goriva u proteklih šest godina.

Do sada je parnica bila vezana za proceduralna prepucavanja oko toga koji sudovi — savezni ili državni — treba da rešavaju slučajeve.

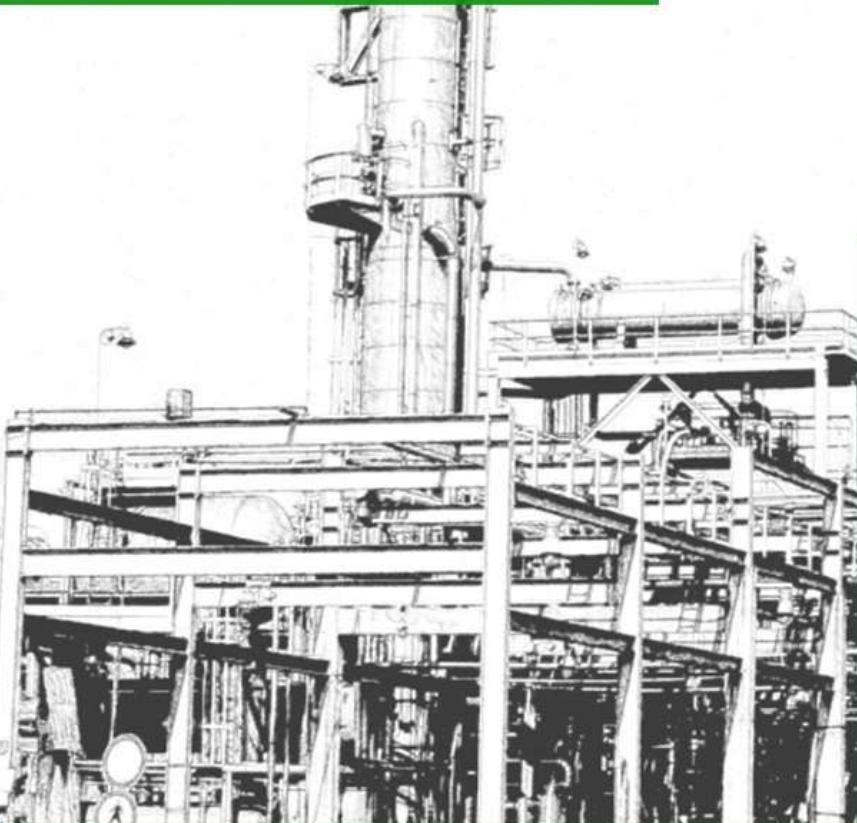
Advokati za industriju fosilnih goriva pokušali su da prebace slučajeve na federalne sudove, gde vide lakši put do odbijanja tužbi, ali je najviši savezni sud sada efektivno zatvorio vrata odbijajući da pregleda predmete u ovoj fazi.

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

GAS

Evropa: Tržište gasa izbalansirano – problem dopunjavanje skladišta

MOSKVA - Cena prirodnog gasa za naredni dan u Evropi pala u utorak za 1% u holandskom gasnom čvorишtu TTF na 456 dolara za hiljadu kubnih metara, prenosi *Interfaks*.

Agencija dodaje da je istovremeno primetna razlika između cena utečnjenog prirodnog gasa (LNG) u Aziji i onih u Evropi. U Aziji, najskuplji fjučers ugovor za juni na JKM Platts indeksu je 424 dolara za hiljadu kubnih metara, a fjučers pod LNG North-West Europe markerom ugovara se za 407 dolara za hiljadu m³.

Trenutni nivoi zaliha u evropskim podzemnim skladištima gase su 57,94%, što je 20 procentnih poena iznad proseka za isti datum u proteklih pet godina, prema Gas Infrastructure Europe.

Stope ubrizgavanja u aprilu su, međutim, znatno manje od petogodišnjeg proseka.

Gasprom je prošle nedelje upozorio da bi dopunjavanje rezervi gase u evropskim skladištima moglo biti veoma teško izvodljivo, s obzirom na politički motivisane odluke koje imaju za cilj da odbiju uvoz ruskog gasa iz gasovoda.

„Konkurenčija za LNG će imati veliku uticaj na količine gase dostupne na evropskom tržištu,“ saopšteno je iz ruske kompanije.

Evropski LNG terminali radili su sa 58% kapaciteta u martu zbog štrajkova na terminalima u Francuskoj, ali 65% od početka aprila jer je većina terminala kojima upravlja Elengy ponovo počela sa radom.

Evropska Komisija pokrenula prvi poziv kompanijama da zajednički kupuju gas

BRISEL - Evropska komisija je u utorak pokrenula prvi proces za evropske kompanije da registruju svoje potrebe za kupovinom gase putem mehanizma AggregateEU, kako bi se pripremile za zajedničku kupovinu gase na nivou EU.

Registrovane kompanije imaju nedelju dana, do 2. maja, da odgovore na ovaj prvi poziv za agregaciju potražnje, navodi se u saopštenju objavljenom na portalu Komisije, ec.europa.eu. Nakon podnošenja zahteva pojedinačnih kompanija, potrebne količine će biti objedinjene i objavljene na tenderu na svetskom tržištu.

Kada mehanizam AggregateEU uskladi kolektivnu evropsku potražnju sa ponudama međunarodnih dobavljača gase, kompanije učesnice će ući u pregovore sa dobavljačima o ugovornim uslovima za kupovinu i isporuku gase. Komisija neće igrati nikakvu ulogu u pregovorima. Prvi kupoprodajni ugovori očekuju se pre leta.

Dalji tenderi će se sprovoditi redovno, svaka dva meseca u narednih 12 meseci. Mogućnost da se kompanije uključe u mehanizam AggregateEU ostaje otvorena. Do sada je registrovano 76 kompanija, dok su ostale u procesu upisa. Pored toga, 11 kompanija je spremno da pruži usluge kao centralni kupac ili agent u njihovo ime.

Države članice su se obavezale da će učestvovati u agregaciji potražnje za najmanje 15% svojih nacionalnih ciljeva za skladištenje gase, što predstavlja oko 13,5 milijardi kubnih metara gase godišnje.

Platforma je dostupna i kompanijama iz zemalja EU i ugovornih strana Energetske zajednice. Ukrajina, Moldavija i Srbija su do sada izrazile interesovanje za učešće, navodi Komisija.

Gasprom održava tranzit kroz Ukrajinu

MOSKVA - Operator gasnog transportnog sistema Ukrajine, GTSOU, prihvatio je rezervaciju od Gasproma za transport 40,7 miliona kubnih metara (mcm) gasa kroz tu zemlju u utorak, u poređenju sa 40 mcm u ponedeljak i nešto ispod toga tokom vikenda, piše **Interfaks**.

Kapacitet je zatražen samo preko jedne od dve ulazne tačke u ukrajinski sistem za transport gasa, merne stanice Sudža. Zahtev nije prihvaćen preko merne stanice Sohranovka, rekao je novinarima portparol Gasproma Sergej Kuprijanov.

Trasa kroz Sohranovku omogućila bi tranzit za više od 30 mcm gasa dnevno. Gasprom smatra da nema osnova za višu silu ili smetnje za nastavak poslovanja kao do sada.

Razvoj centralno-istočne evropske gasne infrastrukture

SOFIJA - Pod kodnim nazivom Prsten solidarnosti, operateri gasnih transportnih sistema Bugarske, Mađarske, Rumunije i Slovačke potpisali su u

utorak u Sofiji sa azerbejdžanskom naftno-gasnom kompanijom Socar Memorandum o razumevanju (MoR)

o distribuciji gasa iz te zemlje u istočnu Evropu.

Mađarski ministar spoljnih poslova Peter Sijarto izjavio je na svečanosti da je „iz perspektive Centralne Evrope, najbolje i najefikasnije rešenje je da se gas nabavlja iz Azerbejdžana, prenosi portal **Upstream**.

„Razvoj centralno-istočne evropske gasne infrastrukture će biti naš zadatak. Međutim, finansiranje takvog projekta biće delimična odgovornost EU”, rekao je.

Upstream podseća da Mađarsku snabdeva ruski Gasprom putem gasovoda Turski tok, pri čemu je isporuka gasa u zemlju ostala izvan rizika vezanih za rat i odvija se po preferencijalnim uslovima.

Sijarto je rekao da je mađarska vlada spremna da preduzme sve neophodne infrastrukturne razvoje kako bi povezala rumunsku prenosnu mrežu sa Slovačkom, čime bi Slovačka omogućila uvoz 5 milijardi kubnih metara (bcm) gasa godišnje iz Azerbejdžana i drugih izvora preko Mađarske.

Takov obim je dovoljan da pokrije gotovo svu domaću potrošnju Slovačke.

Ranije ovog meseca, Mađarska i Rumunija potpisale su MoR s ciljem ulaganja u proširenje kapaciteta gasovoda u Rumuniji kako bi se Budimpešti omogućilo da uvozi 2,5 bcm gasa godišnje iz rumunskog greenfield projekta za razvoj gasa u Crnom moru.

ЕНЕРГИЈА

која нас спаја

СРБИЈАГАС

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Булевар ослобођења 89, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

 СРБИЈАГАС

REGION

OMV Petromova rafinerija u Rumuniji počinje šestonedeljni remont

BUKUREŠT – Rumunski OMV Petrom, najveća integrisana energetska kompanija u toj zemlji, najavila je u utorak početak generalnog remonta u rafineriji Petrobrazi.

Proces će se odvijati tokom šest nedelja, kada će rad rafinerije biti zaustavljen.

"Remont će obuhvatiti više od 2 miliona sati rada. Planirano je više od 20 projekata modernizacije i desetine hiljada tehničkih provera i pregleda opreme i instalacija. Za ovaj poduhvat bile su potrebne dve godine priprema, a obavezno je osigurati nesmetano i siguran rad rafinerije", saopšteno je iz OMV Petroma, prenosi *Bursa.ro*.

LNG Hrvatska će ponuditi dodatni kapacitet regasifikacije u oktobru '25

ZAGREB - LNG Hrvatska, operater državnog LNG terminala na ostrvu Krku, saopštio je da će ponuditi dodatne kapacitete za regasifikaciju u oktobru 2025. godine, prenosi novinski portal *SeeNews*.

Norveški dobavljač sistema za rukovanje teretom i regasifikaciju Wartsila Gas Solutions i LNG Hrvatska potpisali su 14. aprila ugovor o isporuci dodatnog modula za regasifikaciju maksimalnog kapaciteta od 250.000 kubnih metara na sat, objavila je hrvatska kompanija prošle nedelje.

Proizvodnja modula za regasifikaciju traje 22 meseca, a njegova instalacija na postojećem plutajućem skladištu za regasifikacionu jedinicu (FSRU) biće izvedena tokom leta 2025. godine, što će kompaniji omogućiti povećanje kapaciteta terminala na 6,1 bcm gasa godišnje sa sadašnjih 2,9 bcm.

Bulgargas: U maju gas jeftiniji za 18%

SOFIJA - Očekuje se da će cena prirodnog gasa u maju biti niža za više od 18 odsto, izjavila je u utorak generalna direktorka javnog snabdevača gasom Bulgargasa Deniza Slateva.

Ona je to najavila tokom sastanka u Regulatornoj komisiji za energetiku i vodu, gde se razgovaralo o izveštaju Bulgargasa i procenama za majsku cenu po kojoj kompanija prodaje krajnjim dobavljačima gasa i toplanama.

"Prema danađnjoj situaciji očekuje se da cena prirodnog gasa za maj bude 79-80 leva po MWh, što je pad od preko 18% u odnosu na tekući mesec", rekla je Slateva.

Zahtev regulatoru za odobravanje konačne cene biće dostavljen 1. maja.

Hernadi za RTL: Međunarodni sudovi utvrdili su da nije bilo podmićivanja

ZAGREB - Predsednik i glavni izvršni direktor MOL grupe Zoltan Hernadi rekao je u petak za hrvatski **RTL** da su Međunarodni arbitražni sudovi, koji uključivali i sudije koje je delegirala Hrvatska, jednoglasno ocenili da prilikom preuzimanja hrvatske naftne kompanije INA nije bilo podmićivanja.

Povodom nedavne odluke hrvatskog Ustavnog suda, u kojoj mu je odbijena ustavna žalba, rekao je: „Tu činjenicu ne smatram iznenađenjem u svetlu toka pravnih postupaka u Hrvatskoj u proteklih 12 godina“.

Hernadi je u intervjuu pomenuo i da je MOL 2009. spasao hrvatsku energetsku kompaniju od ivice bankrota. „Da nismo preuzeli upravljanje Inom, ona bi bila raspушtena i podeljena“, dodao je.

Foto MOL: Novo sedište kompanije u Budimpešti

Napomenuo je i da je u Inu u poslednjih 15 godina uloženo 3,8 milijardi evra, i da nema druge hrvatske kompanije za koju se to može reći.

Hernádi je rekao da INA igra "vrlo važnu ulogu" u MOL Grupi. "Ne želimo da prodamo Inu, jer je ona sastavni deo MOL Grupe: Dobro nam je zajedno", dodao je.

MOL je vlasnik nešto više od 49% Ine, ali ima upravljačka prava u kompaniji. Drugi veliki akcionar je država Hrvatska.

Petrol najavljuje tužbu protiv države Slovenije

LJUBLJANA - Predsednica Uprave slovenačkog Petrola, Nada Drobne Popović potvrdila je novinskoj agenciji **STA** da je Državno tužilaštvo Slovenije odbacilo predlog Petrola za mirnim rešavanjem spora oko posledica regulacije cena goriva na poslovanje te kompanije, pa će stoga pokrenuti sudski spor protiv te države.

Istovetan zahtev, podsetimo, Petrol d.d. uputio je iDržavnom tužilaštvu Hrvatske jer su i u toj zemlji cene goriva u proteklih godinu dana regulisane odlukama Vlade, a odgovor još čeka.

Slovenačka kompanija, koja ima drugi najveći maloprodajni lanac benzinskih stanica u Hrvatskoj, procenjuje poslovnu štetu u toj zemlji nastalu od Vladine regulacije cena goriva na 55,9 miliona evra. U Sloveniji, tvrde, oštećeni su za 106 miliona evra.

Rafinerije u Brodu i Modriči sa gubitkom od ukupno 1,3 mlrd evra

BANJALUKA - Portal Capital.ba objavio je u sredu da je akumulirani gubitak rafinerije nafte u Bosanskom Brodu i rafinerije ulja u Modriči, koje zajedno s lancem benzinskih crpki posluju unutar firme Nestro grupa, na kraju 2022. godine premašio iznos od 2,6 milijardi konvertibilnih maraka odnosno 1,329 milijardi evra.

Nestro grupa jer u vlasništvu je ruskog koncerna NeftGazInkor od 2007., kupljena za 236 miliona KM u transakciji neposrednom pogodbom s vladom Republike Srpske, podseća portal.

Oko 40 posto vlasništva nad NeftGazInkom imaju ruski državni koncern Zarubežnjeft.

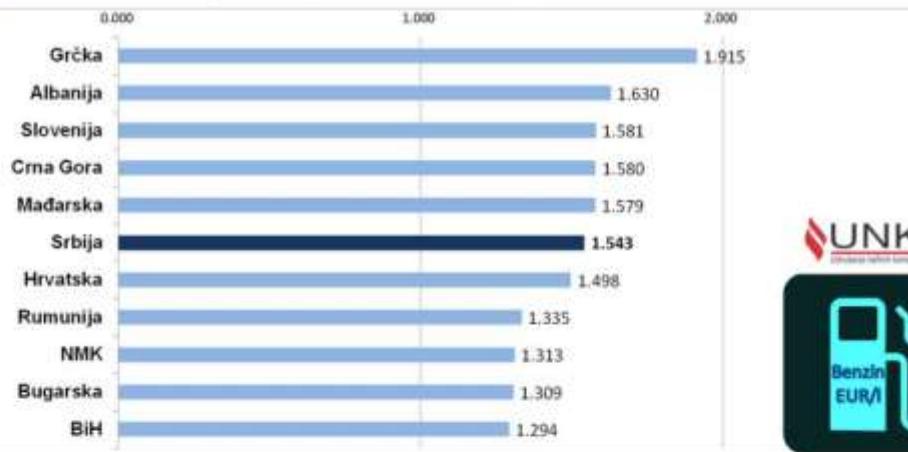
Bosanskobrodska rafinerija je van pogona već gotovo pet godina zbog kvara na postrojenjima za preradu nafte.

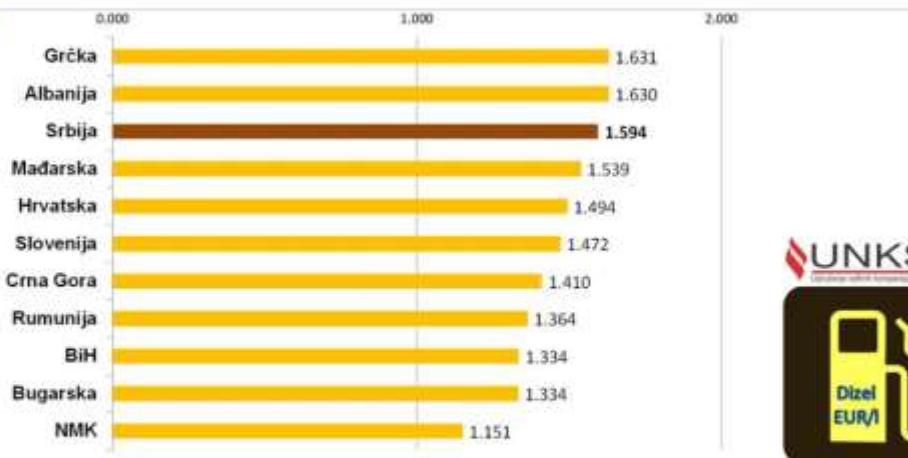
Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona

24.04.2023. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

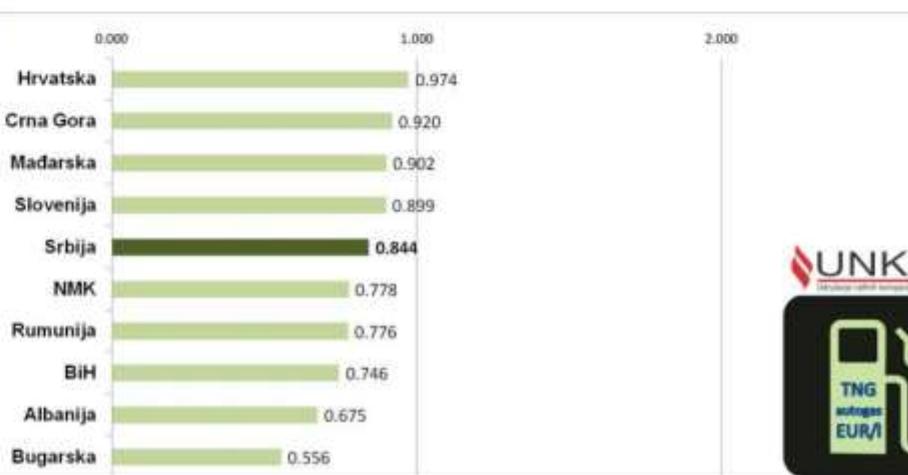
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.915	+27.08%
Albanija	1.630	+8.18%
Slovenija	1.581	+4.92%
Crna Gora	1.580	+4.85%
Mađarska	1.579	+4.80%
Srbija	1.543	+2.40%
Hrvatska	1.498	-0.59%
Rumunija	1.335	-11.43%
NMK	1.313	-12.88%
Bugarska	1.309	-13.17%
BiH	1.294	-14.16%
Prosečna cena u regionu	1.507	

Dizel ENS90 (EUR/l)		
	Euro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.631	+12.46%
Albanija	1.630	+12.40%
Srbija	1.594	+9.93%
Mađarska	1.539	+6.13%
Hrvatska	1.494	+3.01%
Slovenija	1.472	+1.49%
Crna Gora	1.410	-2.78%
Rumunija	1.364	-5.96%
BiH	1.334	-7.99%
Bugarska	1.334	-8.05%
NMK	1.151	-20.65%
Prosečna cena u regionu	1.450	

TNG Autogas ENS89 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Hrvatska	0.974	+20.66%
Crna Gora	0.920	+13.97%
Mađarska	0.902	+11.76%
Slovenija	0.899	+11.41%
Srbija	0.844	+4.60%
NMK	0.778	-3.62%
Rumunija	0.776	-3.88%
BiH	0.746	-7.52%
Albanija	0.675	-16.32%
Bugarska	0.556	-31.06%
Prosečna cena u regionu	0.807	

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA

deo izdavačke delatnosti NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave